

Verksamhetsplan och budget 2021 med flerårsplan

Fastställd i direktionen 2020-12-14 § 38

Dnr 114-2020

Jämtlands
Gymnasieförbund

1 Inledning	3
2 Planeringsförutsättningar	3
2.1 Nationella krav och förändringar	3
2.2 Elevutvecklingen	4
2.2.1 Demografiska förutsättningar	4
2.2.2 Gymnasieskolan	5
2.2.3 Gymnasiesärskolan	5
2.2.4 Vuxen- och uppdragsutbildning	6
2.3 Utbud och kvalitet	6
2.4 Lokaler och lärverktyg	7
2.5 Personal	7
3 Förbundets mål	8
3.1 Strategiska mål	8
3.2 Utbildningsmål	8
4 Direktionens uppdrag och prioriteringar	9
4.1.1 Utbud och kvalitet	9
4.1.2 God ekonomisk hushållning	9
4.1.3 Attraktiv arbetsgivare	10
4.1.4 Klimat	10
4.1.5 Undervisning	10
4.1.6 Trygghet och studiero	11
4.1.7 Bedömning och betygssättning	12
4.1.8 Rektors ledarskap	12
5 Ekonomi	13
5.1 Gymnasie- och gymnasiesärskola	13
5.2 Vuxen- och uppdragsutbildning	14
5.3 Verksamhet med extern finansiering	14
5.4 Kostnader för gemensamma stödfunktioner	15
5.5 Investeringar	15
5.6 Resultatbudget (Mkr) (tabell 3)	16
5.7 Balansbudget (Mkr) (tabell 4)	17
6 Intern kontrollplan 2021	18

1 Inledning

Kommunalförbundet Jämtlands Gymnasieförbund bildades den 1 juli 2005 och ombildades 2017 med Bräcke, Krokom, Ragunda, Åre och Östersunds kommuner som medlemmar. Förutom lagar och förordningarna består förbundets övergripande styrdokument av förbundsordning, konsortialavtal, reglemente och årliga ägardirektiv från medlemskommunerna.

Verksamhetsplanens syfte är att styra förbundets verksamhet i enlighet med nationella styrdokument, samt i medlemmarnas intressen. Verksamhetsplanen och budgeten ska även styra och stödja verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete, samt vara vägledande för andra förbundsövergripande riktlinjer. Planen revideras årligen utifrån nya förutsättningar och resultat, samt direktiv från lagstiftare och medlemmar. Budgeten följer kalenderåret, medan verksamhetsplanen följer läsåret.

2 Planeringsförutsättningar

2.1 Nationella krav och förändringar

Förbundets verksamhetsområde har under det senaste decenniet fått en allt skarpare statlig styrning och kontroll. Den nationella reformtakten har ökat något under det senaste året, bland annat på grund av nya regelverk kopplat till pandemin.

Från och med 1 juli 2020 är inte Särskild utbildning för vuxna en egen skolform, utan blir en del av komvux. Samtidigt gjordes större förändringar i två av inriktningarna på Fordons- och transportprogrammet, samt i ämnet Omsorg specialisering på Vård- och omsorgsprogrammet.

Från 1 juli 2021 införs följande ändringar:

- Huvudmän ges större möjligheter att använda fjärrundervisning och distansundervisning. Fjärrundervisning får användas om det inte finns någon behörig lärare för en viss typ av undervisning eller om det är för få elever i skolan. Distansundervisning får användas för en elev som inte kan vara i skolan på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik.
- På Naturbruksprogrammet införs den nya inriktningen Naturturism. Inriktningen Djur delas i inriktningarna Djurvård respektive Hästhållning. Inriktningen Skog byter namn till Skogsbruk. Samtidigt utökas samtliga inriktningars poängomfattning till mellan 500–700 poäng.
- På Hantverksprogrammet byter inriktningen Frisör namn till Frisör, barberare och hår- och makeupstylist. För närvarande är Frisör en egen inriktning samtidigt som Hår- och makeupstylist ligger i inriktningen Övriga hantverk.
- Hotell- och turismprogrammets två inriktningar Hotell och konferens samt Turism och resor slås samman. Programmet blir därmed utan inriktningar.
- På Barn- och fritidsprogrammet slås inriktningarna Pedagogiskt arbete respektive Socialt arbete samman till den nya inriktningen Pedagogiskt och socialt arbete.
- Omfattningen av de programgemensamma ämnena på Vård- och omsorgsprogrammet utökas från 1 100 till 1 400 gymnasiepoäng.
- Inriktningen Godshantering tas bort på Fordons- och transportprogrammet.

- Inriktningen Färsvaror, delikatess och catering tas bort från Restaurang- och livsmedelsprogrammet.
- Vissa ändringar i programstrukturen för VVS- och fastighetsprogrammet.
- Yrkesutgången Låssmed flyttas från Hantverksprogrammet till Industritek-niska programmet.
- Ändrade ämnesplaner för engelska och matematik.

Den 1 juli 2022 byter Handels- och administrationsprogrammet namn till Försäljnings- och ser-viceprogrammet. Inriktningen Administrativ service avvecklas.

Förändringarna kommer att påverka förbundets verksamhet och ekonomi i varierande grad.

De nationella utredningar om regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning samt framtiden för landets idrottsutbildningar ligger för närvarande på regeringens bord. Kom-mande eventuella förändringar påverkar förbundet tidigast 2022.

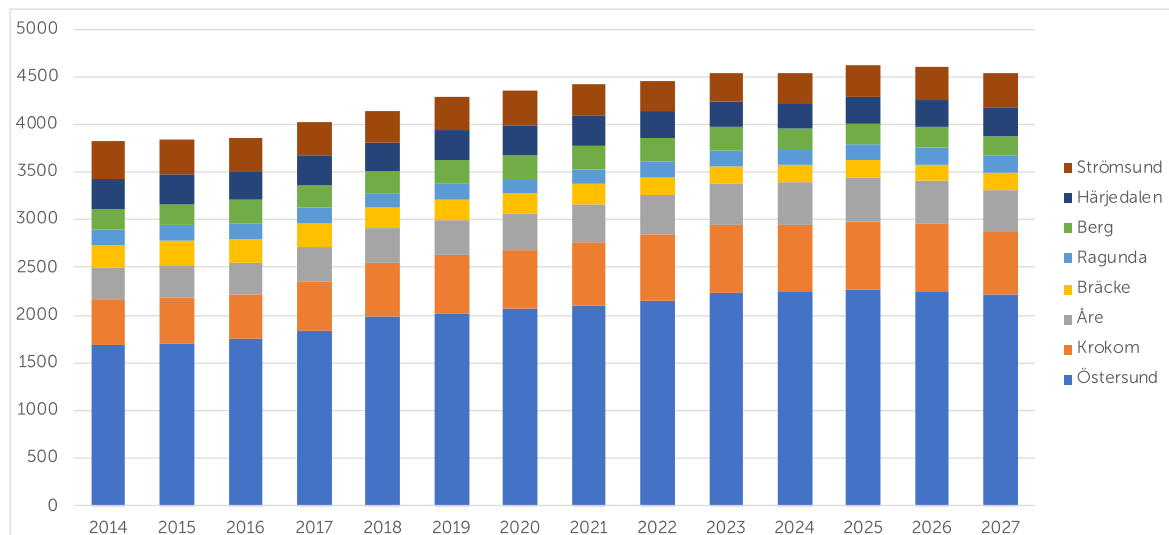
Förändringar i statsbidragen för förstelärare har införts. Detta leder troligen till att förbundets statsbidrag minskas något. Även statsbidragen för behörighetsgivande utbildning för yrkeslärare beräknas vara för låga under 2021. Nivåerna på statsbidragen för yrkesvux ökar däremot från 2021, vilket är positivt.

2.2 Elevutvecklingen

2.2.1 Demografiska förutsättningar

De kommande tre åren ökar antalet ungdomar i gymnasieålder med cirka tre procent per år. Ökningen sker i förbundets alla medlemskommuner utom Bräcke. Ökningen är något brantare än i tidigare prognoser och toppåret 2025 har länet 35 fler ungdomar än toppvärdet i fjolårets mätning.

Figur 1. Antalet 16–18-åringar i Jämtlands län Källa: Regionförbundets statistik 2019-12-31

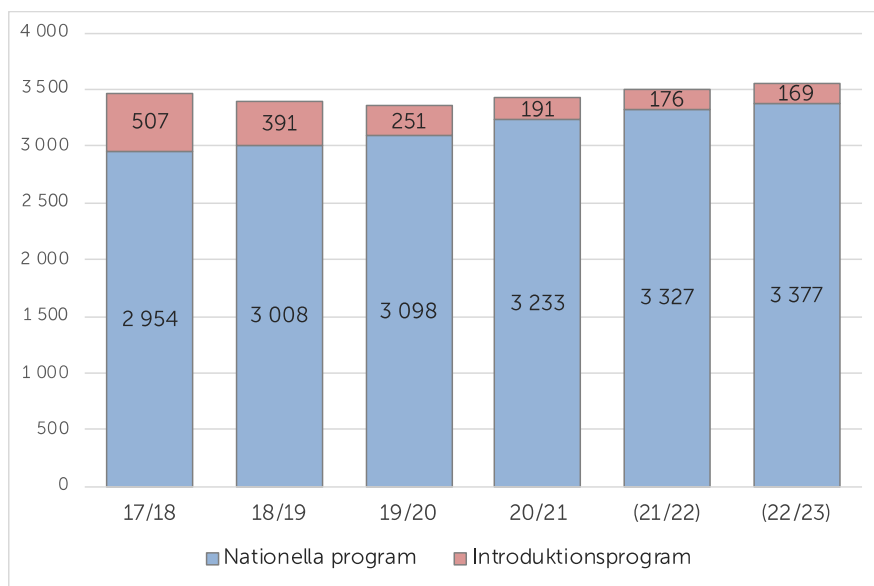

2.2.2 Gymnasieskolan

Under de senaste åren har antalet gymnasieelever minskat något, trots att antalet folkbokförda 16-åringar ökar. Minskningen har berott på att antalet elever på Språkintröduktion minskat kraftigt och de är nu nere på samma nivåer som 2012.

De nationella programmen har ökat under flera års tid och från läsåret 2020/2021 ser vi en ökning även på totalen. Läsåret 2021/2022 beräknas förbundet öka med 79 gymnasieelever. Ökningen beräknas ske på alla orter utom Åre. På Wargentín når elevantalet då nästan det tak som satts för antalet platser i lokalerna och Fyrvala kommer då att ha fler elever än någonsin tidigare.

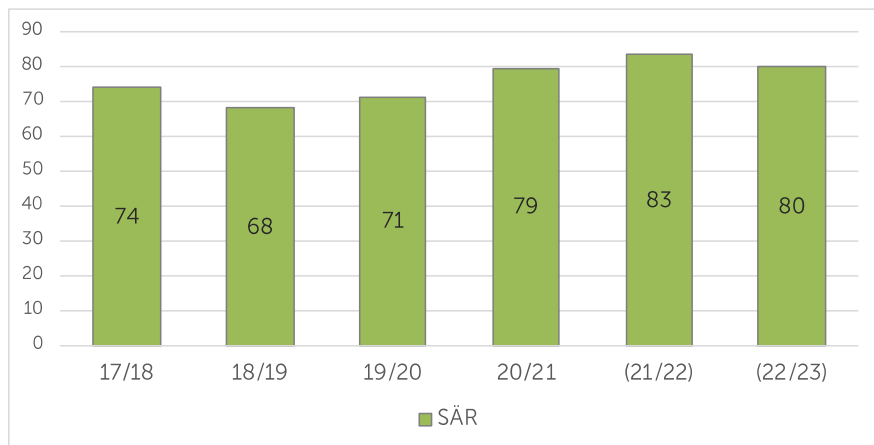
Figur 2. Elevutveckling för gymnasieskolan, samt prognos för kommande två år

2.2.3 Gymnasiesärskolan

Till läsåret 2020/2021 skedde ett oväntat tillskott av nya särskoleelever. Årskullen 21 förväntas dock bli mindre än tidigare så antalet elever beräknas hamna strax över 80 de närmaste åren. Eleverna är placerade på Torsta och Wargentín.

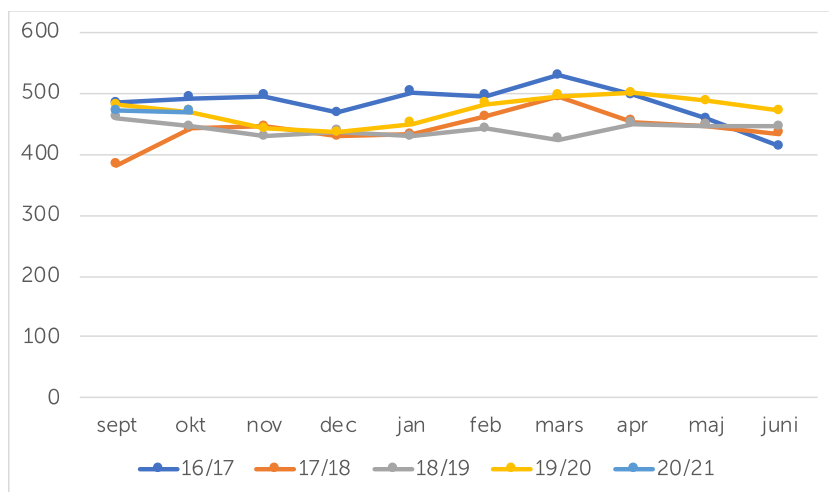
Figur 3. Elevutvecklingen för gymnasiesärskolan, samt prognos för kommande två år

2.2.4 Vuxen- och uppdragsutbildning

Elevantalet i vuxenutbildning varierar under året, men årsmedelvärdet har de senaste åren legat på cirka 430–440 elever. Utgår man från septembervärdet 2020 kan man göra ett antagande att det blir ungefär lika många elever läsåret 2020/2021. Utifrån pandemiläget kan man förvänta sig något fler elever i vuxenutbildningen kommande år om kommunernas ekonomi så tillåter.

Figur 4. Elevutveckling för Jämtlands Vux, samt prognos för kommande två år

2.3 Utbud och kvalitet

Förbundets gymnasieverksamhet har sedan flera år tillbaka en stark position då det gäller elevernas val av utbildning och skola. Över 83 procent av eleverna som är mantalsskrivna i förbundets medlemskommuner väljer förbundets skolor. Det bidrar till att förbundet, främst i Östersund, har kunnat erbjuda en bred palett av nationella inriktningar inom alla 18 nationella gymnasieprogram.

Den starka marknadspositionen medför också att fyllnadsgraden på programmen generellt sett är god, vilket bidrar till goda förutsättningar i undervisningssituationen. Samtidigt får över 90 procent av gymnasieleverna sitt förstahandsval uppfyllt.

Under de kommande åren väntas elevantalet öka och om inte något oväntat inträffar talar mycket för att förbundet kan upprätthålla ett brett och adekvat utbud även under de kommande fem åren.

Förbundet räknar med att platsbrist kan uppkomma på några av programmen i Östersund under 2023–2026, varför andelen elever som kommer in på sitt förstahandsval i så fall minskar något. Men med tanke på att sannolikt finns lediga platser på fristående skolor är det ett rimligt handlingsalternativ jämfört med att förhysa lokaler och anställa personal, som sedan behöver bantas från 2027 och framåt när elevantalet beräknas minska. Det finns dock betydande osäkerheter i de demografiska prognoserna, eftersom det är svårt att förutspå takten i befolkningsökning/-minskning i länets kommuner.

Förbundet är för närvarande huvudman för den kommunala vuxenutbildningen i Bräcke, Ragunda och i delar av Östersund. Möjligheten att kombinera/komplettera ungdomsskolan med vuxenutbildning i Bräcke och Bispgården och på Fyrvalle i Östersund bidrar till att lokaler och inventarier/läromedel kan upprätthållas på en god och samtida nivå. På yrkesutbildningarna har programråden och kontakterna med näringslivet förbättrats över tid, vilket också det har påverkat kvaliteten och väl fungerande APL-platser på ett positivt sätt. Båda perspektiven är viktiga att

väga in i framtida dialoger kring huvudmannaskapet för den kommunala vuxenutbildningen i Krokoms, Åre och Östersund.

Måluppfyllelse minskade läsåret 2019/2020, sannolikt delvis på grund av pandemin. De kvalitativa målen bygger på en enkätundersökning som gjordes när alla elever hade fjärrundervisning. Över tid har förbundet förhållandevis goda resultat över lag, bland annat vad gäller andelen elever med uppnådd gymnasieexamen senast fyra år efter utbildningens start. För närvarande utvecklar förbundet nya indikatorer för att kunna följa upp resultaten vad gäller examensfrekvens och etablering på arbetsmarknaden, samt övergången till högre studier, som är ett område där länet ligger betydligt lägre än övriga landet.

2.4 Lokaler och lärverktyg

Förbundet har totalt sett lokaler i god standard. Skollokalerna i Bispgården, på Wången och i Östersund har byggts om och renoverats under senare år. Även om lokalerna i Järpen har fått en standardhöjning återstår en del behov av förbättringar, vilket även gäller Bräcke. På Torsta är localsituationen stabil.

I Östersund tog förbundet hösten 2019 över L-huset på campusområdet med plats för upp till 500 elever. Fler elever och fler grupper på Wargentin indikerar att förbundet fortsatt behöver hyra N-huset på campusområdet för att kunna upprätthålla ett mål om att minst 80 procent av eleverna ska kunna ges plats i förbundets skolor. Matsalen på Wargentin är under utredning, fler platser måste skapas för att möta en större elevvolym.

Förbundets satsningar på egna datorer till alla ungdomselever – i kombination med införandet av olika molntjänster – har gett en samtida och effektiv plattform för kommunikation och lärande. Flera anpassningar av systemen – till betydande kostnader – behöver dock göras under de närmaste åren, liksom olika insatser för att öka elevernas och personalens kunskaper om hur systemen ska användas. Även den digitala infrastrukturen i klassrummen behöver förbättras för att ge den pedagogiska personalen goda förutsättningar.

2.5 Personal

Förbundet har för närvarande cirka 600 medarbetare, varav cirka 510 årsarbetare. Den största yrkesgruppen är lärare. Antalet elever bedöms öka under de kommande fem åren, samtidigt som förhållandevis många medarbetare går i pension. Lärarbristen väntas öka successivt.

Vid första mätningen av eNPS (Employee Net Promoter Score), ett nyckeltal som visar i vilken grad en medarbetare är villig att rekommendera sin arbetsplats till vänner och bekanta, fick förbundet värdet 7. Målet är ett positivt värde. Värdet kan jämföras med utbildningsbranschens -19 och offentlig sektor som har -31. Att vara en attraktiv arbetsgivare är centralt för att behålla och rekrytera kompetent personal under de kommande åren.

3 Förbundets mål

3.1 Strategiska mål

Måluppfyllelsen mäts i slutet av kalenderåret och presenteras i årsredovisningen.

Utbud och kvalitet

1. Minst 80 % av förbundets elever studerar i förbundets egna skolor.
2. Minst 90 % antas på sitt förstahandsval till gymnasieskolan.
3. Andelen elever med gymnasieexamen ökar.
4. Övergången till högre studier ökar.
5. Fler elever etablerar sig på arbetsmarknaden.

God ekonomisk hushållning

6. Nettokostnaden ligger i nivå med respektive kommungrupp.

Attraktiv arbetsgivare

7. Förbundet har ett positivt värde på eNPS (Employee Net Promoter Score).
8. Sjukfrånvaron är högst 5,0 %.

Klimat

9. Den fossila energiförbrukningen minskar.

3.2 Utbildningsmål

Måluppfyllelsen mäts i slutet av läsåret och ligger till grund för rektorernas kvalitetsarbete. Resultaten redovisas i delårsrapporten per den sista augusti. De fyra delområdena är hämtade från Skolinspektionens rubriker i sin kvalitetsgranskning.

Undervisning

1. Fler elever uppnår gymnasieexamen.
2. Fler elever blir behöriga på introduktionsprogrammet.
3. Fler elever slutför sin vuxenutbildning.
4. Närvaron i skolan ökar.
5. Fler elever har inflytande över sin studiesituation.

Trygghet och studiero

6. Fler elever är trygga i sin utbildningsmiljö.
7. Fler elever har studiero på lektionerna.
8. Fler elever tycker att elevhälsan finns tillgänglig.

Bedömning och betygssättning

9. Avvikelsen mellan kursbetyg och nationella provbetyg minskar.
10. Fler elever vet vad som krävs för att nå kunskapsmålen.

Rektors ledarskap

11. Rektors pedagogiska ledarskap stärks.

4 Direktionens uppdrag och prioriteringar

I förbundets budget för 2021 är elevplatspriserna på de olika programmen inom gymnasie- och gymnasiesärskolan grunden i resursfördelningen. Elevplatspriserna fastställs utifrån en budgetprocess med olika resursbehov utifrån aktuella kostnadsnivåer, kommande års förväntade elevutveckling, samt behov av personal, lokaler, lärverktyg etcetera.

Rektorernas resursbehov har sammanställts och analyserats utifrån programmens måluppfyllelse, olika ekonomiska och personella nyckeltal, lokala förutsättningar, nationella jämförelser med mera. Inom gymnasiesärskolan görs en motsvarande bedömning som baseras på rektors analys och behovsbedömning. Förbundets uppdrag och budget för vuxenutbildningen regleras i samverkansavtal med kommunerna efter en årlig dialog med respektive kommun.

4.1.1 Utbud och kvalitet

Inför läsåret 2020/2021 utökades utbudet med den nystartade transportutbildningen för ungdomar och barn- och fritidsutbildning för vuxna i Bispgården. Från och med hösten 2021 införs den nationella inriktningen Naturturism på Torsta.

Rapporter från grundskolan indikerar att gymnasieskolan kommer att få allt fler elever med NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar). I dagsläget är den specialinriktade verksamheten på Lingonvägen fylld. Förbundet har även elever på andra skolor i landet med inriktning mot elever med särskilda stödbehov, främst på nationella program. Det finns också en tendens till att antalet tilläggsbelopp ökar igen efter en nedgång under fjolåret.

Mot bakgrund av det är det angeläget att förbundet möter behoven och skapar ännu bättre förutsättningar för att elever med särskilda behov ska ges en god utbildning. Den nuvarande verksamheten bör kunna ta emot fler elever och successivt utvecklas till att omfatta även elever som är behöriga till nationella program. För att öka utbildningsmöjligheterna, och underlätta övergångar, samarbeten och kompetensutbyten med andra program och inriktningar, ska ett regionalt resurscentrum för elever med NPF och andra särskilda behov lokaliseras i närheten av förbundets stora gymnasieskolor i Östersund. Hyreskontraktet på Lingonvägen löper ut per den sista september 2021, samtidigt som förbundet ges möjlighet att fortsätta hyra hus N på campusområdet.

Under 2021 ska förbundet förbättra strukturen för uppföljning av studieresultaten så att variationerna i studieresultat inom de olika utbildningarna förtydligas. Det ska i sin tur ge huvudmannen och områdescheferna ett bättre underlag för övergripande styra insatser mot högre måluppfyllelse. Förbundet ska även avsätta resurser för att införa en digital plattform kopplat till undervisningen, bland annat för att rektorer på ett enklare sätt ska kunna följa upp både resultaten i verksamheten och olika kompensatoriska insatser som görs för eleverna.

4.1.2 God ekonomisk hushållning

Ekonomi och ekonomistyrningen är centrala för att skapa långsiktigt goda planeringsförutsättningar för verksamheten. För närvarande har alla medlemskommuner en nettokostnad som är lägre än jämförbara kommuner, vilket indikerar att verksamheten är kostnadseffektiv.

2021 har förbundet ett uppdrag att genomföra ytterligare effektiviseringar. Samtidigt har förbundet ett eget kapital som kan användas vid eventuella underskott i verksamheten. Inför 2022 och framåt behöver direktionen föra en fördjupad dialog med ägarkretsen kring vilken kostnadsnivå den gymnasiala utbildningen ska ha med hänsyn till förväntad måluppfyllelse.

4.1.3 Attraktiv arbetsgivare

Det är strategiskt viktigt att både kunna rekrytera och behålla personal kopplat till lärarbristen under de kommande åren. Det är många omvärldsfaktorer som påverkar förbundets kompetensförsörjning. Förbundet behöver följa och kontinuerligt anpassa insatserna utifrån nya förutsättningar. I huvudöverenskommelsen med lärarnas samverkansråd har parterna åtagit sig att lokalt arbeta med kompetensförsörjning, en god arbetsmiljö och ett läraryrke som attraherar skickliga behöriga lärare. Förbundet har ett pågående partsgemensamt arbete för att arbeta med prioriterade områden inom arbetsmiljö, arbetsorganisation, arbetstid och lönebildning.

Utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är den enskilda lärarens förmåga i lärandeprocessen den mest avgörande faktorn för god måluppfyllelse. Kollegialt lärande i olika former anses i många sammanhang vara nyckeln till bättre resultat. Den partssammansatta arbetsgruppen för kompetensförsörjning och arbetsmiljö ska behandla frågan om hur förbundets kompetensutveckling för lärare kan utformas långsiktigt.

Pandemin har lett till påfrestningar på medarbetarnas arbetsmiljö och det är därför av stor vikt att förbundet fortsätter att följa upp arbetsmiljön för att kunna vidta nödvändiga åtgärder.

Skolverkets statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för yrkeslärare har minskat kraftigt. Under 2021, som en övergångsperiod, avsätter förbundet därför 1 047 tkr till behörighetsgivande utbildning för yrkeslärare.

4.1.4 Klimat

Förbundet har över tid, och i enlighet med nationella styrdokument, arbetat aktivt med miljöfrågor i undervisningen i de olika gymnasiekurserna. Sedan ett par år tillbaka har förbundet, i samklang med regionala miljömål, ett mål om att den fossila energiförbrukningen successivt ska minska. Under hösten 2020 har förbundet analyserat olika insatsområden och har konstaterat att det är angeläget att fokusera insatserna på de klimatpåverkande områden som ger mest effekt på kort sikt.

Förbundet har utbildningar som kräver dieseldrivna fordon med höga utsläpp. Det gäller främst transportutbildningen i Furulund, anläggningsförare i Bräcke, samt skidgymnasierna i Åre och Östersund. Kommande år ska en övergång till HVO (Hydrogenated Vegetable Oil) prioriteras för de fordon där det är möjligt, även om drivmedelskostnaderna kommer att öka marginellt.

4.1.5 Undervisning

Skolinspektionens olika granskningar av förbundets undervisning visar tillsammans med resultaten att förbundet överlag håller en god kvalitet i uppdraget. Den garanterade undervisningstiden hålls och miljön för lärande är i allt väsentligt god.

Olika former av kompetensutvecklingsinsatser och förstelärarnas insatser inom olika områden har under senare år lett till ett ökat fokus på förbättringar i undervisningssituationen och lärarnas förmåga att anpassa och variera undervisningen utifrån behov. Samtidigt kvarstår olika utvecklingsområden, som att alla elever utmanas att nå längre i kunskapsmålen, att elever med brister i skolbakgrund och språkkunskaper ska klara kurserna, samt att få elever med ohälsa att delta på lektionerna etcetera.

Pandemin har varit påfrestande för förbundets lärare, men har samtidigt lett till en snabb kunskapsutveckling av digitaliseringens möjligheter att skapa såväl kvalitet som struktur och tids- och rumsberoende i kurserna. Även det kollegiala lärandet med bland annat delning av lektionsplanering och undervisningsstoff tycks ha påverkats positivt av krissituationen.

Mycket talar för att pandemins effekter på skolsystemet kommer att ebba ut under läsåret 2021/2022. Därför är det angeläget att förbundet tar tillvara de positiva pedagogiska landvinningar som digitalisering kopplat till pandemin fört med sig. Det är lätt till vanans makt tar över, att allt successivt återgår till hur det varit före pandemin om inte olika insatser för att stimulera digitaliseringen – där det har gett en positiv effekt för undervisningen – fortsätter.

För att upprätthålla och stimulera digitaliseringen i undervisningen är det angeläget att förbundet avsätter tid för fortsatt kompetensutveckling samt implementering av befintliga och nya system för att underlätta undervisningen. Det är också viktigt att systemen är förhållandevis enkla och intuitiva att arbeta med, samt att de tekniska förutsättningarna i klassrummen snabbt kan utvecklas. Ett fokus på att vidmakthålla och utveckla digitaliseringen ska naturligtvis omfatta alla skolformer i förbundet.

Förbundet ser det dessutom som angeläget att på olika sätt ta tillvara de utökade möjligheter till distans-/fjärrundervisning som slagits fast i ny lagstiftning. Förbundet ska verka för att minst en skolenhet så småningom ansöker om att få ett nationellt uppdrag i enlighet med det nya regelverket.

Fortsatta åtgärder behövs vad gäller utveckling digital och kompetens på olika nivåer i förbundet. 2021 avsätts 1 300 tkr för IT-pedagoger med syfte att stärka kompetensutvecklingen inom skolans digitalisering.

Förbundet har över tid avsatt stora delar av investeringsbudgeten till informationsteknik, varav största delen har gått till inköp av datorer till elever och personal. I budgeten för 2021 ingår en historiskt hög summa på IT-investeringar, 12 200 tkr (4 700 tkr högre än 2020), i syfte att utveckla system och infrastruktur för att både möta behoven och utveckla digitaliseringen inom förbundet.

Under hösten 2020 har förbundets större skolor anställt särskilda lärarassistenter för att understödja lärare under pandemin, bland annat att se till att eleverna kommer in i klassrummen och att tekniken fungerar när lärare har undervisat hemifrån vid lättare sjukdomssymtom. Inom ramen för projektet med att utveckla nyanländas lärande har förbundet utbildat handledare inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA).

I budgeten avsätter förbundet sammanlagt 1 200 tkr till lärarassistenter och SKUA under vårterminen 2021. Hur behoven ser ut under höstterminen 2021 ska bedömas under vårterminen.

Direktion har tidigare tagit initiativ till att utveckla demokratiarbetet i gymnasieskolan. Flera rektorer påpekar vikten av att fortsätta utveckla elevdemokratiska arbetssätt och därför avsätts 250 tkr för ändamålet.

4.1.6 Trygghet och studiero

Resultaten vad gäller elevernas upplevda trygghet och studiero har försämrades något under föregående läsår, vilket kan bero på enkätundersökningen genomfördes under den period då eleverna hade fjärrundervisning. Mycket talar för att pandemin har påverkat elevernas trygghet och studiero på olika sätt under större delen av 2020. Över tid är dock resultaten goda på i stort sett samtliga rektorsenheter i nationella jämförelser.

Liksom vad gäller studieresultaten behöver förbundet fortsätta utveckla arbetet med analyser av elevernas upplevda trygghet och studiero för att kunna vidta adekvata åtgärder utifrån lokala förutsättningar och variationer vad gäller program, elevgrupper och kön. På senare år finns en tendens till att tryggheten och studieron generellt är bättre på yrkesprogram än de högskoleförberedande programmen.

Förbundets systematik vad gäller utformning och uppföljning skolenheternas planer mot diskriminering och kränkande behandling ska stärkas.

För att säkra en kvalitativ och likvärdig elevhälsa på alla skolor inom förbundet förstärks elevhälsan med drygt 600 tkr 2021.

På förbunds nivå är det angeläget att fortsatt stödja enheternas trygghetsskapande arbete genom kontinuerliga förbättringar av skolmiljön. Det handlar om planer för att utveckla kunskaper och rutiner på skolorna, men även fysiska/digitala insatser i form av system för inpassering och kamerabevakning. För att öka rektorernas förutsättningar att skapa trygghet på skolorna avsätts 400 tkr till larm och bevakning.

4.1.7 Bedömning och betygssättning

Huvudmannen har ett övergripande ansvar för att lärare och rektor har nödvändiga kunskaper och insikter i de föreskrifter som gäller för betygsättning. Förbundet har under många år haft fokus på frågan och mycket av det kollegiala arbetet på olika nivåer syftar till att kvalitetssäkra betyg och bedömning. Avsaknaden av nationella prov under vårterminen 2020 medförde ett avbräck i möjligheterna att jämföra betygssättningen i ett nationellt perspektiv för ämnena engelska, matematik och svenska.

Ett syfte med förbundet är att skapa förutsättningar för kvalitetsutveckling genom en större organisatorisk enhet där i detta fall lärare på mindre skolor med få, om ens någon, kollega med samma ämne ska ges förutsättningar till kollegialt lärande och kompetensutveckling. Samtidigt har förbundet långa avstånd mellan skolorna och skolornas scheman är ibland omöjliga att synkronisera. Förbundet behöver ta tillvara den digitala utvecklingens möjligheter att fortsatt utveckla och kvalitetssäkra betygssättningen på alla skolenheter i förbundet.

4.1.8 Rektors ledarskap

Förbundet har i dagsläget 18 rektorer, varav tre med mindre än ett års erfarenhet som inte påbörjat den statliga rektorsutbildningen och tre med några års erfarenhet som för närvarande går rektorsutbildningen. 12 av förbundets rektorer har medellång till lång erfarenhet med relevant utbildning. Omsättningen av rektorer har över tid varit förhållandevis låg, även om sex rektorer rekryterades inför läsåret 2020/2021, varav flera med begränsad erfarenhet av gymnasieskolan.

Internationell skolforskning visar att rektors förmåga att leda och fördela arbetet har stor betydelse för måloppfyllelsen. Ledarskapet håller god kvalitet om rektorn följer upp och analyserar elevernas resultat och lärarnas undervisning. Rektorn ska säkra att det finns en god grund för utveckling av undervisningen och genomföra de utvecklingsinsatser som behövs.

Ledarskapet kan bli bättre om rektorn ställer elevernas resultat i relation till uppföljningar av undervisningens kvalitet och verksamhetens förutsättningar. Om rektorn genomför utvecklingsinsatser som är svagt förankrade i analysen av skolans arbete, om insatserna inte är konkreta eller förankrade hos personalen behöver ledarskapet utvecklas.

För att kunna leda ett bra utvecklingsarbete måste rektorn ha god kännedom om läget på skolan. Därför måste rektorn följa upp elevernas resultat, undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar. Uppföljningen ska ske löpande och inte enbart i slutet av en termin eller ett läsår.

Huvudmannen har ett stort ansvar för att ge rektorerna goda förutsättningar för att leda den pedagogiska verksamheten. Där ingår bland annat kollegialt lärande och andra former av kompetensutveckling. Förbundets bedömning är organisationens rektorer är mycket väl fungerande, men att det behövs ett ökat fokus på att fortsätta utveckla rektors pedagogiska ledarskap under de kommande åren. Förbundet ska i dialog med skolledarna ta fram en långsiktig plan för skolledarnas kompetensutveckling.

5 Ekonomi

5.1 Gymnasie- och gymnasiesärskola

I ägardirektiven för 2021 framgår att förbundet får räkna upp elevplatspriserna med i genomsnitt högst 1,8 procent. I uppräkningsen ligger en Indexuppräkning med 2,2 procent för personalkostnader och 0,7 procent för övriga kostnader.

Samtidigt åläggs förbundet en effektivisering på 1,0 procent, vilket för 2021 innebär att elevplatspriserna i genomsnitt får räknas upp med högst 0,8 procent. Eventuella avvecklingskostnader får hanteras genom eget kapital.

Kostnadsutvecklingen avseende pensionskostnader ska hanteras i särskild ordning i enlighet med gällande ägardirektiv. Det innebär att förbundet får kompensation för delar av pensionsökningen.

Medlemskommunernas totala gymnasiekostnad, elevplatser och övriga kostnader som inackorderingstillägg, skolskjutsar med mera, beräknas till 447,3 mkr. I jämförelse med senaste prognosen från delårsrapporten augusti ökar kostnaden totalt med 13,4 mkr, motsvarande 3,1 procent. Ersättning från Migrationsverket har de senaste åren minskat markant och uppgår för 2021 med endast 0,4 mkr.

Av tabell 1 framgår de olika posterna som ingår i respektive kommuns preliminära avräkning för 2021. Skillnad i kostnader beror både på sedvanlig uppräkning från föregående år samt förändring av relevant.

Tabell 1.

Mkr	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Budget 2021
Elever i egna skolor, gymn	21,5	60,8	18,3	46,0	193,0	339,6
Idrott ej betalande kommuner	-	-	-	1,5	1,5	3,0
Återsök MV beräknat vt 2021	-	-	-	- 0,1	- 0,2	- 0,2
Återsök MV beräknat ht 2021	-	-	-	- 0,1	- 0,2	- 0,2
Elever i egna skolor, SÄR	-	6,1	0,7	1,7	14,7	23,3
	21,5	66,9	19,0	49,1	208,9	365,4
	-	-	-	-	-	-
Elever i friskolor, gymn	4,3	9,7	2,7	5,0	35,5	57,2
Elever i andra kommuner, gymn	0,7	1,8	2,1	1,6	5,6	11,7
Elever i andra kommuner, SÄR	-	0,3	-	-	-	0,3
S:a elevplatskostnad	26,5	78,7	23,7	55,6	250,1	434,6
	-	-	-	-	-	-
Inackorderingsbidrag	0,8	0,8	1,0	1,4	0,9	4,9
Skolskjuts, gymn	0,0	0,2	0,0	0,0	0,4	0,6
Skolskjuts, SÄR	0,8	0,8	0,1	1,5	0,4	3,6
Tilläggsbelopp	0,2	0,2	0,1	0,3	2,5	3,2
Antagning	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,4
S:a övriga kostnader	1,8	2,0	1,2	3,2	4,4	12,7
	-	-	-	-	-	-
Summa kostnader	28,3	80,7	24,9	58,8	254,5	447,3

Kostnaden för medlemskommunernas elever inom förbundets skolor budgeteras till 365,4 mkr, en ökning med 12,2 mkr jämfört med prognos i augusti. Det är främst Krokom och Östersund som ökar.

Medlemskommunernas kostnad för elever i friskolor har minskat något sedan 2019 och budget 2021 är lägre än bokslut 2019. Elever i friskolor beräknas uppgå till 57,2 mkr och kostnaden för elever i andra kommuner uppgår till 11,7 mkr. Östersund ökar med cirka 2,3 mkr jämfört med prognosen i augusti 2020. Krokom och Åre minskar något medan Bräcke och Ragunda ligger i nivå med prognos.

Övriga kostnader som inackorderingsbidrag, skolskjuts, tilläggsbelopp för särskilda behov, samt antagning, budgeteras till totalt 12,7 mkr vilket är 0,2 mkr lägre än prognos. Posten tilläggsbelopp ökar för Östersund med 0,9 mkr, medan Krokom minskar med cirka 0,5 mkr.

Bräcke minskar sina kostnader med 0,7 mkr medan övriga ökar sina kostnader, Krokom med 4,5 mkr, Ragunda med 0,8 mkr, Åre med 0,6 mkr och Östersund med 8,0 mkr.

Utöver de intäkter som genereras via medlemskommunerna erhåller förbundet intäkter från externa kommuner vars elever går i förbundets skolor. För 2021 beräknades dessa intäkter till 95 mkr, vilket är i nivå med senaste prognosen i augusti.

5.2 Vuxen- och uppdragsutbildning

Intäkterna för förbundets vuxen- och uppdragsutbildningar är för 2021 budgeterade till 42 mkr, vilket är på samma nivå som i budget för 2020. Av de totala intäkterna ligger 16 mkr på verksamheterna i Östersund, 15 mkr i Bräcke och 11 mkr i Ragunda.

I Östersund är det fortsatt yrkesutbildningarna inom bygg- och anläggning som har störst söktryck och står för den större delen av de budgeterade intäkterna.

Bräcke kommuns rambudget för vuxenutbildning är oförändrad och uppgår även 2021 till 5,3 mkr. Utöver ramen budgeteras intäkter från Lärcentrum i andra kommuner till cirka 6 mkr samt statsbidrag till 2,5 mkr. Statsbidragens storlek styrs i hög grad av det utrymme som finns för att bevilja yrkesutbildningar. Besked om beviljade statsbidrag på regional nivå tyder på att de statsbidrag som förbundet söker för sina yrkesutbildningar i egenskap av huvudman för vuxenutbildningen i Bräcke respektive Ragunda kommun kommer att minska 2021. Samtidigt bedöms fortsätta statliga satsningar på vuxenutbildning som troliga utifrån rådande läge på arbetsmarknaden.

Även Ragunda kommuns rambudget för vuxenutbildning är oförändrad och uppgår till 4,6 mkr för 2021. Utöver vård- och omsorgsutbildning finns nu barnskötarutbildning i förbundets regi. Vidare startar en större grupp inom industriutbildning, där merparten av eleverna kommer från Sollefteå. Arbetsmarknadsutbildningen mot CNC/svets är fortsatt en viktig del av verksamheten och står för drygt 3 mkr av intäkterna via Arbetsförmedlingens garantinivå. Budgeterade statsbidrag för förbundets verksamheter i Ragunda uppgår till 1,3 mkr.

5.3 Verksamhet med extern finansiering

Inom förbundet finns också ett stort antal projekt som finansieras via externa medel. Olika typer av EU-medel och medel från Skolverket är de största finansieringskällorna. Den rådande pandemin har fått stor påverkan på framförallt de internationella projektens genomförande, vilket visar sig i mindre upparbetade medel än budgeterat för 2020, och därmed en större andel periodiserade medel (översänt till 2021) på externa projekt. Denna uppgår till 8 mkr, men värt att notera är att många av förbundets EU-projekt får en förskottsbetalning på upp till 65 procent av totalt beviljade medel och löper över flera år, vilket gör att det är normalt att stora summor periodiseras över under dessa projekts första år.

För olika internationaliseringsprojekt budgeteras inga nya säkra intäkter förutom JGY:s egen satsning på 100 tkr (tidigare år 400 tkr), utan periodiserade projektmedel kommer brukas i mesta

möjliga mån under 2021, givet förutsättningar under rådande pandemi. Förbundet arbetar utifrån hypotesen att resande kommer att vara starkt begränsad av pandemin under vårterminen, men att aktivitetsnivån kan öka under hösten 2021.

I gruppen för externfinansierad verksamhet ligger också en fritidsklubb för ett antal gymnasie-särskoleelever, en verksamhet som finansieras av de kommuner vars elever nyttjar denna.

Totalt budgeteras externa intäkter (inkluderat periodiserade medel från 2020) med drygt 26,7 mkr för 2021.

5.4 Kostnader för gemensamma stödfunktioner

I lokalkostnader ingår hyres-, städ- och driftskostnad inklusive vaktmästare samt avskrivning på fastighetsinventarier. För 2021 budgeteras totala lokalkostnader till cirka 81,3 mkr, en ökning med 1,7 mkr i jämförelse med budget för 2020. Kostnaderna fördelas med 63,0 mkr på hyror, 8,2 mkr på drift, 8,2 mkr på städ och 1,8 mkr på avskrivningar.

Med den rådande pandemin anpassar förbundet sig hela tiden efter de beslut och rekommendationer som fattas, vilket innebär att det kan ske förändringar i lokalplanerna för 2021. En del tillbyggnader har tillkommit i budgeten inom Fyrvalla.

Skolluncher köps in från förbundets medlemskommuner, med undantag för Bräcke som har en upphandlad leverantör. För utbildning på Torsta och Wången ligger måltidskostnaderna i respektive budget. Kostnad för skolluncher 2021 budgeteras till cirka 20 mkr, 0,4 mkr dyrare än budget 2020.

Elevhälsan har under våren/sommaren 2020 ökat sin bemanning på grund av det ökade elevantalet och coronapandemin. Det innebär ökade personalkostnader under 2021 med drygt 0,6 mkr

För 2021 budgeteras verksamheten till 13,4 mkr, inklusive IT-pedagog.

För bibliotek beräknas kostnaden uppgå till 5,7 mkr, 0,5 mkr högre än föregående år. Ökningen beror på ökade licenser- och programkostnader.

5.5 Investeringar

För 2021 har en ökning av investeringsramen gjorts på grund av behovet att säkerställa den digitala infrastrukturen. Ramen för IT-investeringar ökas med drygt 60 procent medan övriga investeringar ligger i nivå med tidigare år. Investeringsramen fördelas enligt tabell 2.

Tabell 2.

Budgetförslag investeringar 2021	Mkr
IT-investeringar	12,2
Fastighetsinvesteringar	2,3
Undervisningsinventarier:	3,0
<i>Fördelat på:</i>	
RO1	-
RO2	0,1
RO3	1,8
RO4	0,5
RO5	0,6
Totalt:	17,5

Förbundet tillämpar tre avskrivningsperioder:

- 3 år IT-investeringar
- 5 år Undervisningsinventarier
- 10 år Fastighetsinventarier

För verksamhetsåret 2021 budgeteras avskrivningskostnad till 12,3 mkr, en ökning på 0,5 mkr i jämförelse med förra året.

5.6 Resultatbudget (Mkr)

Tabell 3.

MKR	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	187,0	188,0	189,0
Verksamhetens kostnader	-621,4	-639,1	-654,9
Avskrivningar	-12,3	-12,5	-12,5
Verksamhetens nettokostnader	-446,7	-463,6	-478,4
Intäkter från medlemskommunerna	447,3	464,4	479,9
Verksamhetens resultat	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter	0,1	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-0,7	-0,9	-1,6
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0
Extra ordinära poster	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0

5.7 Balansbudget (Mkr)

Tabell 4.

MKR	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Inventarier	33,00	34,00	35,00
Aktier	0,08	0,08	0,08
Summa anläggningstillgångar	33,08	34,08	35,08
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	46,00	46,00	46,00
Likvida medel	55,00	55,00	55,00
Summa omsättningstillgångar	101,00	101,00	101,00
Summa tillgångar	134,08	135,08	136,08
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat	0,00	0,00	0,00
Resultatutjämningsreserv	0,00	0,00	0,00
Övrigt eget kapital	18,00	18,50	19,20
Summa eget kapital	18,00	18,50	19,20
Avsättningar			
Avsättning pensioner	48,40	56,10	60,50
Summa avsättningar	48,40	56,10	60,50
Skulder			
Långfristiga skulder	0,00	0,00	0,00
Kortfristiga skulder	67,68	60,48	56,38
Summa skulder	67,68	60,48	56,38
Summa eget kapital, avsättningar, skulder	134,08	135,08	136,08

6 Intern kontrollplan 2021

Den interna kontrollplanen har utarbetats utifrån en samlad riskanalys byggd på revisionsgranskningar och den bedömning som olika processägare i förbundet har gjort.

Tabell 5.

Ekonomi, finansiell rapportering och uppföljning	Att delar av verksamheten inte håller sig inom givna budgetramar.	Att ekonomiansvariga inte har tillräckligt tydlig och kontinuerlig information om hur ekonomin och eventuellt utvecklas under budgetåret, och därför inte vidtar åtgärder i tid för att balansera ekonomin.	Månadsbokslut görs varje månad och får digställs inom två veckor efter stängning, ca 15:e varje månad. Undantag för juni och juli månad. Snabbare kontroll över resultat och kostnadstrend. Åtgärder kan sättas in tidigare under året.	Ekonomi- chef
--	---	---	---	------------------

Per Löfstrand

Direktionens ordförande

Mikael Cederberg

Förbundsdirektör